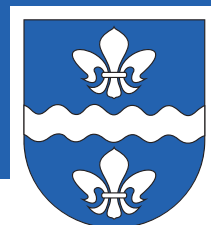

W CENTRUM POLSKI

MIESIĘCZNIK GMINY ANDRESPOL

Numer 12/2025

GRUDZIEŃ 2025 r.

W NUMERZE:

DARMOWE SZKOLENIA Z OBSŁUGI DRONÓW

60 licealistów z LO im. Jana Karskiego w Wiśniowej Górze bierze udział w szkoleniach pozwalających uzyskać oficjalne uprawnienia do pilotowania dronów, wymagane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego. ➔ s. 4

BOŻE NARODZENIE Z KSIĄŻKĄ W TLE

Coraz chętniej sięgamy po książki i zazwyczaj szukamy takich, które wprawiają nas w dobry nastrój. Powieści na czas świąt poleca Małgorzata Kawula, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Andrespolu. ➔ s. 6

STAROSTWO PRZEZNACZA KOLEJNE ŚRODKI NA MODERNIZACJĘ DRÓG POWIATOWYCH W GMINIE ANDRESPOL

Dzięki wsparciu finansowemu, jakie w tym roku gmina otrzymała z powiatu łódzkiego wschodniego, możliwe stało się wykonanie nowej nawierzchni na ulicy Głównej w Justynowie – na odcinku o długości 340 metrów. To jedna z najczęściej uczęszczanych przez mieszkańców dróg. Na remont jej nawierzchni gmina otrzymała z powiatu 60 tys. zł. To niejedyny fundusze, jakie w tym roku przekazało gminie starostwo.

Na początku bieżącego roku gminy należące do powiatu łódzkiego wschodniego przejęły zarządzanie drogami powiatowymi na swoim terenie. W związku z tym starostwo przekazało gminie Andrespol około 200 tys. zł na ich utrzymanie i remonty.

Wiosną środki zostały zwiększone o kwotę 300 tys. zł, m.in. na wykonanie grubowarstwowego oznakowania poziomego oraz na ogrodzenie i oczyszczenie zbiornika retencyjnego przy ulicy Tuszyńskiej. Gmina otrzymała też dodatkowe dofinansowanie na wykonanie nawierzchni na drogach powiatowych, w tym na ulicy Tuszyńskiej w Wiśniowej Górze oraz ulicy Brzezińskiej w Andrespolu. Pod koniec roku zapadła także decyzja o przekazaniu kolejnych środków na remont nawierzchni ulic w Justynowie.

Łączna kwota dofinansowania z powiatu na drogi powiatowe na terenie gminy Andrespol wyniosła 560 tys. zł. W przyszłorocznym budżecie powiat przeznaczył na bieżące utrzymanie powiatowych dróg w gminie Andrespol 205 037 zł. ●

„W cudowną noc zatrzymaj się i w siebie patrz,
Największy dar ukryty w sercu masz...”

Szanowni Mieszkańcy gminy Andrespol, z okazji świąt Bożego Narodzenia życzymy Państwu wielu pięknych chwil, dobrych spotkań, odpoczynku od codziennego pośpiechu oraz szczęśliwego i bezpiecznego Nowego Roku 2026.

Jan Woźniak, przewodniczący rady gminy Andrespol
Dariusz Kubus, wójt gminy Andrespol

Wesołych Świąt!

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzę Państwu, aby ten wyjątkowy czas był chwilą zatrzymania i refleksji nad tym, co najważniejsze. Niech Świąta przyniosą spokój ducha, harmonię w sercu i radość bycia z najbliższymi, a nadchodzący Nowy Rok obfituje w zdrowie i sukcesy.

Joanna Skrzydlewska
Marszałek
Województwa Łódzkiego

Agnieszka Rys
Wicemarszałek
Województwa Łódzkiego

Piotr Wójcisiak
Wicemarszałek
Województwa Łódzkiego

Artur Ostrowski
Członek Zarządu
Województwa Łódzkiego

Artur Bagiński
Członek Zarządu
Województwa Łódzkiego

RADNI JEDNOGŁOSNIE PRZYJĘLI PROJEKT BUDŻETU GMINY ANDRESPOL NA 2026 ROK

16 grudnia podczas XXII sesji rady gminy radni jednogłośnie zatwierdzili projekt budżetu gminy Andrespol na 2026 rok. Pozytywną opinię o projekcie wydała również Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi. Oznacza to, że władze gminy zarządzają jej finansami odpowiedzialnie i właściwie.

W opracowanym przez wójta projekcie budżetu gminy Andrespol przewiduje się osiągnięcie (w przybliżeniu do tysięcy złotych): dochodów ogółem w kwocie 126 mln 192 tys. zł, z czego dochody bieżące to 106 mln 183 tys. zł, a dochody majątkowe (inwestycyjne) 20 mln 9 tys. zł. Prognozowane wydatki ogółem wyniosą 130 mln 192 tys. zł, z czego wydatki bieżące oszacowano na 86 mln 408 tys. zł, a wydatki majątkowe (inwestycyjne) na 43 mln 783 tys. zł.

Co ważne, plan dochodów bieżących jest większy od planu wydatków bieżących o 19 mln 774 tys 506 zł, co oznacza, że powstała różnica można przeznaczyć na rozwój gminy, czyli inwestycje, posilając się dotacjami (unijnymi lub krajowymi) i ewentualnie zaciągając kredyty. ➔ s. 3

Wicestarosta Łódzki Wschodni
Ewa Gładysz

Starosta Łódzki Wschodni
Mateusz Karwowski

Przewodniczący Rady Powiatu
Łódzkiego Wschodniego

Sławomir Sokółowski

DZIEJE SIĘ

POWIATOWE DOKUMENTY
I TABLICE REJESTRACYJNE
BĘDZIE MOŻNA WKRÓTCE ODBIERAĆ W ANDRESPOLU

W przyszłym roku czeka nas zmiana w sposobie załatwiania spraw, które dotąd wymagały wizyty w siedzibie starostwa powiatowego w Łodzi, na przykład w wydziale komunikacji czy geodezji. Wiele formalności, do tej pory wiążących się z wyprawą do miasta, będzie można zrealizować na miejscu – za pośrednictwem urzędującego na podobnej zasadzie jak popularne paczkomaty. Będzie można w nim składać wnioski, odbierać dokumenty, tablice rejestracyjne, mapy itd. Ponadto, z myślą o osobach, które niezbyt dobrze radzą sobie w świecie nowych technologii, otwarte zostanie powiatowe Centrum Obsługi Mieszkańca.

W kontekście urzędniczym w planach powiatu łódzkiego wschodniego na przyszły rok pojawił się istotny zapis:

– Zmieniamy codziennie na lepsze, krok po kroku, wiele rzeczy. Teraz chcę umożliwić mieszkańcom powiatu załatwianie jak największej liczby spraw na miejscu i tak, jak tego oczekują – prosto, szybko i bez zbędnych formalności. Zakup urzędniczego dla Andrespola jest już przewidziany w budżecie na 2026 rok – powiedział w rozmowie z „Centrum Polski” Mateusz Karwowski, starosta powiatu łódzkiego.

Nowe rozwiązanie nie tylko pozwoli uniknąć dojazdów, ale eliminuje też konieczność dostosowywania się do harmonogramu pracy urzędu. Nadawanie i odbiór dokumentów będzie możliwy o dowolnej porze.

Mieszkańcy, którzy zdecydują się skorzystać z urzędniczego, otrzymają e-mail lub SMS z kodem otwierającym skrytkę, w której będą czekały dokumenty lub nowe tablice rejestracyjne. Docelowo urząd ma służyć do przekazywania dokumentów do i ze wszystkich wydziałów starostwa. Co ważne, także władze gminy Andrespol rozważają wykorzystanie urzędniczego do obiegu własnych dokumentów.

Samorządy, które już korzystają z tego rozwiązania, w nowy i wygodny sposób przekazują przede wszystkim dokumenty związane z rejestracją pojazdów, ewidencją gruntów oraz sprawami obywatelskimi.

Pozostaje pytanie, co z ewentualną filią wydziału komunikacji, którą wielu mieszkańców gminy Andrespol nadal chciałoby mieć na miejscu, aby uniknąć dojazdów do Łodzi?

Patrząc zdroworozsądkowo, rozwiązanie to traci rację bytu. Wobec możliwości, jakie daje postępująca cyfryzacja – dzięki której coraz więcej formalności można i jest dziś załatwianych przez Internet – oraz ze względu na nową ustawę z 7 listopada 2025 r., modyfikującą przepisy prawa o ruchu drogowym, tworzenie kolejnych filii czy pełnych stanowisk obsługi w gminach traci racjonalne podstawy.

– Skoro już 90 procent spraw komunikacyjnych załatwimy wkrótce z domu, nie ma powodu, by trzymać się dawnych wyobrażeń o „przenoszeniu komunikacji” – słyszymy od samorządowców. Większość szczegółów dotyczących funkcjonowania w gminie Andrespol urzędniczego oraz Centrum Obsługi Mieszkańca mamy poznać niebawem. ●

! Wprowadzenie urzędniczego to część szerszej strategii cyfryzacji usług publicznych i poprawy komfortu mieszkańców. Nowe rozwiązanie eliminuje konieczność stania w kolejkach, rezerwowania konkretnych godzin oraz dostosowywania się do harmonogramu pracy urzędu.

GRATISOWY SPRZĘT KOMPUTEROWY
DLA KAŻDEJ SZKOŁY W GMINIE

Gmina Andrespol zawarła ze Skarbem Państwa – Ministerstwem Cyfryzacji – dwie umowy, dzięki którym gminne szkoły otrzymają 175 laptopów, 80 tabletów oraz 24 zestawy do nauczania zdalnego.

Laptopy, tablety oraz laptopy przeglądarkowe gmina pozyskała dzięki przystąpieniu do ogólnopolskiego projektu „Nowe komputery przenośne oraz tablety do dyspozycji uczniów”, realizowanego przez Ministerstwo Cyfryzacji oraz Naukę i Akademicką Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy. Projekt ma służyć wyrównaniu poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne – niezbędne do spełnienia minimalnych standardów sprzętowych.

Gmina brała również udział w projekcie „Zestawy narzędzi informatycznych na potrzeby prowadzenia lekcji zdalnych lub hybrydowych, dostarczone szkołom zawodowym i instytucjom kształcenia ogólnego”. W ramach umowy otrzyma zestaw, w skład którego wchodzi: tablet piórkowy (graficzny) bez ekranu, słuchawki z mikrofonem, mikrofon ze stacją do zbierania dźwięku z sali, kamera, wysoki statyw, HUB USB, czyli tzw. rozdzielacz USB zwiększający liczbę dostępnych portów w komputerze.

Z informacji zamieszczonych na stronie Ministerstwa Cyfryzacji wynika, że w ramach projektu do szkół z terenu gminy Andrespol trafią laptopy marki Dell, laptopy przeglądarkowe Acer oraz tablety firmy Samsung. Sprzęt zostanie przekazany do wszystkich gminnych szkół zgodnie z wykazem przygotowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. ●

TAK ROZDZIELONO SPRZĘT POMIĘDZY SZKOŁY:

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Wiśniowej Górze otrzyma:

- 84 laptopy, ● 25 laptopów przeglądarkowych,
- 51 tabletów, ● 7 zestawów do nauczania zdalnego.

Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Jana Brzechwy w Justynowie dostanie:

- 22 laptopy, ● 6 laptopów przeglądarkowych,
- 12 tabletów, ● 5 zestawów do nauczania zdalnego.

Do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Jana Pawła II w Bedoniu trafi:

- 17 laptopów, ● 5 laptopów przeglądarkowych,
- 10 tabletów, ● 3 zestawy do nauczania zdalnego.

Liceum Ogólnokształcące im. Jana Karckiego w Wiśniowej Górze zyska:

- 12 laptopów, ● 4 laptopy przeglądarkowe,
- 7 tabletów, ● 7 zestawów do nauczania zdalnego.

PRZYDATNE TELEFONY I ADRESY

112 – OGÓLNOPOLSKI ALARMOWY

997 – POLICJA

• **POSTERUNEK POLICJI W ANDRESPOLU**

ul. Brzezińska 6, tel. 47 842 10 92

998 – STRAŻ POŻARNA

999 – POGOTOWIE

• **URZĄD GMINY ANDRESPOL**

ul. Rokicińska 126, 95-020 Andrespol, tel. **42 213 24 40**

e-mail: ug@andrespol.pl, **Sekretariat** – tel. 42 235 27 11,

Referat USC – 42 235 27 37, **Referat Komunalny**

– 42 235 27 36 [Andrespol](https://www.andrespol.pl) – Urząd Gminy

UWAGA: Od 1 stycznia 2025 roku list polecony z i do urzędu będzie można odebrać i wysłać przez Internet. Wystarczy założyć adres i skrzynkę na stronie edoreczenia.gov.pl lub na mObywatel.gov.pl w zakładce Twoje skrzynki. Godziny pracy: poniedziałek, środa, czwartek: 7.30–15.30; wtorek: 8.00–17.00; piątek: 7.30–14.30

• **GMINNA PRZYCHODNIA ZDROWIA W ANDRESPOLU**

ul. Rokicińska 125, tel. 42 213 23 62

e-mail: rejestracja@gpz-andrespol.pl

• **OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ANDRESPOLU**

ul. Rokicińska 125, tel. 42 213 27 60, e-mail: ops@andrespol.pl

• **ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ W ANDRESPOLU**

z siedzibą w Wiśniowej Górze, ul. Piekarnicza 6/10

tel. 42 213 24 57, 42 213 24 06, 535 526 367

• **GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ANDRESPOLU**

ul. Rokicińska 125, tel. 42 213 24 58,

e-mail: gbpandrespol@op.pl

• **Filia Biblioteki Publicznej w Justynowie**

ul. Główna 19 tel. 42 212 23 41

• **GMINNY OŚRODEK KULTURY W WIŚNIOWEJ GÓRZE**

ul. Tuszyńska 64, tel. 42 213 22 96

e-mail: gokwisniowagora@wp.pl

• **PUNKT NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA**

OBYWATELSKIEGO ul. Rokicińska 125 95-020 Andrespol,

tel. 42 205 03 25. Umawianie wizyt od poniedziałku do

piątku w godzinach 8.00–16.00

APTEKI

ANDRESPOL:

• **Apteka Najlepsza dla Ciebie**

ul. Rokicińska 125 D, tel. 42 647 00 51

Apteka prowadzi zbórkę leków niewykorzystanych

• **Apteka ROSA** ul. Rokicińska 124, tel. 42 213 40 97

• **Apteka Dr. Max** ul. Rokicińska 146, tel. 573 169 239

• **Apteka Dbam o Zdrowie** ul. Projektowana 16, tel. 736 697 896

JUSTYNÓW:

• **Apteka Farm-Med** ul. Łódzka 37, tel. 42 236 23 31

Apteka prowadzi zbórkę leków niewykorzystanych

WIŚNIOWA GÓRA:

• **Punkt apteczny APTE-MED** Wiśniowa Góra,

ul. Tuszyńska 58A, tel. 780 285 559

• **PUNKT APTECZNY WRZOSOWA** ul. Tuszyńska 67,

tel. 513 494 244

SZKOŁY

• **Liceum Ogólnokształcące im. Jana Karckiego**

w Wiśniowej Górze ul. Tuszyńska 32, tel. 42 213 40 81,

e-mail: liceumwg@wikom.pl

• **Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza**

w Wiśniowej Górze ul. Tuszyńska 32, tel. 42 213 23 71,

e-mail: sekretariat@spwg.edu.pl

• **Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im.**

Jana Brzechwy w Justynowie, ul. Łódzka 17, tel. 42 213 42 93,

e-mail: szkola.justynow@edu.andrespol.pl

• **Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Jana Pawła II** w Bedoniu

Wsi ul. Jarzębinowa 1 95-020 Andrespol, tel. 42 213 21 10,

e-mail: szkola.bedon@edu.andrespol.pl

PRZEDSZKOLA

• **Samorządowe Przedszkole** w Andrespolu

ul. Ceramiczna 4, 95-020 Andrespol, tel. 42 213 20 75,

e-mail: spwan@andrespol.pl

• **Samorządowe Przedszkole** w Justynowie

ul. Kasprzaka 18, 95-020 Andrespol, tel. 42 213 21 05,

e-mail: przedszkole.justynow@edu.andrespol.pl

• **Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana**

Pawła II w Bedoniu Wsi ul. Jarzębinowa 1, 95-020 Andrespol,

tel. 42 213 21 10, e-mail: szkola.bedon@edu.andrespol.pl

• **Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej im. Jana**

Brzechwy w Justynowie ul. Łódzka 17, 95-020 Andrespol,

tel. 42 213 42 93, e-mail: szkola.justynow@edu.andrespol.pl

„W CENTRUM POLSKI”, gazeta gminy Andrespol. **Wydawca:** Gminna Biblioteka Publiczna w Andrespolu. **Redaktor prowadząca:** Magda Maciejczyk. **Adres redakcji:** Gminna Biblioteka Publiczna, 95-020 Andrespol, ul. Rokicińska 125; **telefon** – dzięki uprzejmości sekretariatu Urzędu Gminy Andrespol – **42 235 27 11**; **e-mail:** wcentrum@andrespol.pl. Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru oraz skrótów materiałów nadesłanych i nie odpowiada za ich treść oraz treść ogłoszeń. **Skład, łamanie:** CARTA, Katarzyna Szymkowska-Norbert, www.cartastudio.pl

SAMORZĄD

Prognozowany budżet gminy Andrespol na 2026 rok

Na XXII sesji rady gminy Andrespol , która odbyła się 16 grudnia, radni jednogłośnie przyjęli projekt uchwały budżetowej na 2026 rok, przygotowany przez wójta na podstawie wcześniej zgromadzonych danych. Składają się na nie plany finansowe przygotowane przez kierowników gminnych jednostek budżetowych (np. gminnego ośrodka pomocy społecznej, szkół podstawowych, przedszkoli itd.), wnioski do projektu budżetu złożone przez radnych.

Jak czytamy w przedstawionym radnym dokumencie, dochody bieżące gminy zaplanowane na 2026 rok w kwocie 106 mln 182 tys. zł. obejmują m.in.:

- wpływy z tytułu udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych, które są największym źródłem dochodów gminy – 67 mln 899 tys. zł, a od osób prawnych – 998 tys. zł,
- wpływy z tytułu podatków lokalnych:
 - podatek od nieruchomości – 8 mln 450 tys. zł
 - podatek od środków transportowych – 336 tys. zł
 - podatek rolny i leśny – 120 tys. 500 zł,
- wpływy z subwencji ogólnej, szacowanej zgodnie z informacją ministra finansów i gospodarki – 6 mln 467 tys. zł (to środki, które gmina otrzymuje z budżetu państwa; Ministerstwo Finansów co roku wylicza ich wysokość według określonych zasad i przekazuje je samorządom jako stałe, gwarantowane wsparcie finansowe),
- dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 5 mln 800 tys. zł.
- wpływy z tytułu dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone gminom ustawami – 5 mln 78 tys.zł (szacowane na podstawie informacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego i Krajowego Biura Wyborczego w Łodzi).
- wpływy z tytułu podatków przekazywanych za pośrednictwem urzędów skarbowych, tj. podatek pobierany w formie karty podatkowej, podatek od czynności cywilnoprawnych oraz podatek od spadków i darowizn, które zostały zaplanowane na podstawie wykonania za III kwartały 2025 roku – 1 mln 115 tys. zł,

W przedstawionym na sesji planie dochodów obok bieżących umieszczony został także roczny plan dochodów majątkowych (inwestycyjnych). Do tej kategorii zalicza się na przykład dotacje i środki otrzymane na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku czy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W planie finansowym na 2026 rok dochody z tego tytułu mają wynieść 20 mln 8 tys. zł. Ich źródłem będą m.in.:

- środki z EFRR, przyznane w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027 z przeznaczeniem na rozbudowę bazy kulturalnej – etap II – 4 mln 324 tys. zł
- środki z EFRR, przyznane w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027 z przeznaczeniem na budowę przedszkola w Justynowie – 4 mln 135 tys. zł,
- środki z RFRD, przyznane na budowę dróg w Justynowie i Andrespolu – 3 mln 771 tys. zł,
- środki z EFRR, przyznane w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027 z przeznaczeniem na realizację zadania Klub Seniora – 2 mln 295 tys. zł,
- środki z EFRR, przyznane w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027 z przeznaczeniem na realizację projektu Nowoczesne i wydajne gospodarowanie wodą w gminie Andrespol – 1 mln 382 tys. zł,
- wpływy z tytułu sprzedaży działek – 1 mln zł (gmina zaplanowała wydać tę kwotę na zakup nowych terenów),
- środki z FERC, przyznane na realizację projektu Cyberbezpieczny Samorząd – 561 tys. zł,
- dotacja celowa z powiatu łódzkiego wschodniego na budowę bezkolizyjnego skrzyżowania dwupoziomowego pomiędzy Justynowem i Janówką – 500 tys. zł,
- środki z RFRD, przyznane na przebudowę obwodnicy Justynowa 500 tys. zł.

Zgodnie z przyjętym budżetem wydatki gminy Andrespol w 2026 r. zaplanowano na 130 mln 191 tys. zł, czego na wydatki bieżące, związane z codziennym funkcjonowaniem miasta przewidziano 86 mln 408 tys. zł. Natomiast wydatki majątkowe, czyli inwestycyjne, wyniosą 43 mln 783 tys. zł. Wydatki bieżące obejmują m. in.:

- wydatki na oświatę i wychowanie – 44 mln 109 tys. zł, przy czym planowane wydatki na funkcjonowanie nowo utworzonego samorządowego żłobka wynoszą 1 mln 64 tys. zł,
- wydatki łączne na wynagrodzenia oraz ich pochodne – 43 mln 628 tys. zł,
- wydatki na pomoc społeczną i rodzinę – 12 mln 418 tys. zł, w tym na realizację projektu Centrum Usług Środowiskowych

Struktura planu dochodów budżetu			
Lp.	Rodzaj dochodu	Plan(zł)	Udział w dochodach ogółem (%)
1	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	67 899 742	53,81
2	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	998 638	0,79
3	Subwencja ogólna z budżetu państwa	6 467 191	5,13
4	Dotacje i środki z różnych źródeł na zadania własne – majątkowe	18 985 993	15,05
5	Dotacje i środki z różnych źródeł na zadania własne – bieżące	4 708 438	3,73
6	Wpływy z podatków lokalnych	8 906 500	7,06
7	Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	5 800 000	4,60
8	Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	5 078 104	4,02
9	Wpływy z opłat za pobyt i wyżywienie dzieci w żłobku, przedszkolach i szkołach	1 921 300	1,52
10	Zwrot podatku VAT od realizowanych inwestycji	1 400 000	1,11
11	Podatki przekazywane przez urzędy skarbowe	1 115 000	0,88
12	Dochody ze sprzedaży majątku	1 000 000	0,79
13	Wpływy z opłat za zajęcie pasa drogowego i umieszczenie urządzeń	850 000	0,67
14	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	445 000	0,35
15	Pozostałe dochody	615 900	0,49

Struktura planu wydatków ogółem wg działów:			
Lp.	Rodzaj wydatków	Plan(zł)	Udział w wydatkach ogółem (%)
1	Oświata i wychowanie	50 159 810	38,53
2	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	19 367 879	14,88
3	Transport i łączność	16 280 337	12,50
4	Administracja publiczna	9 858 998	7,57
5	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8 565 500	6,58
6	Pomoc społeczna	6 763 173	5,19
7	Rodzina	5 655 012	4,34
8	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 075 563	2,36
9	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	2 742 800	2,11
10	Kultura fizyczna	2 182 000	1,68
11	Gospodarka mieszkaniowa	1 501 200	1,15
12	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 222 000	0,94
13	Różne rozliczenia	726 691	0,56
14	Obsługa długu publicznego	642 200	0,49
15	Ochrona zdrowia	630 000	0,48
16	Działalność usługowa	549 000	0,42
17	Edukacyjna opieka wychowawcza	165 000	0,13
18	Rolnictwo i łowiectwo	101 600	0,08
19	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	3 041	0,01

- „Wisienka4” – 1 mln 316 tys. zł, natomiast na projekt Wygrana Rodzina – 1 mln 294 tys. zł,
- dotacje na zadania bieżące dla podmiotów należących i nienależących do sektora finansów publicznych – 12 mln 375 tys. zł,
 - wydatki na administrację publiczną – 9 mln 194 tys. zł, w tym na funkcjonowanie rady gminy – 320 tys. zł, wydatki Urzędu Gminy – 6 mln 976 tys. zł, środki finansowe na działalność dziesięciu rad sołeckich – 227 tys. zł,
 - wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 7 mln 825 tys. zł, z tego:
 - wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi – 6 mln 580 tys. zł (co ważne, według obowiązujących obecnie stawek gmina dopłaca do gospodarki odpadami z własnego budżetu; kwoty pobranych opłat nie pokrywają wszystkich koniecznych wydatków; gospodarkę odpadami w przyszłym roku planuje się dofinansować kwotą 780 tys. 400 zł),
 - wydatki na oświetlenie ulic, placów i dróg – 947 tys. zł,
 - wydatki związane z funkcjonowaniem komunikacji lokalnej – 3 mln 470 tys. zł,
 - dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wiśniowej Górze – 3 mln 144 tys. zł (na bieżące utrzymanie dróg i budynków, dopłaty do gospodarowania wodą i ściekami. Obecnie wpływy nie rekompensują planowanych kosztów dostarczenia i oczyszczania ścieków),
 - wydatki związane z funkcjonowaniem Centrum Usług Wspólnych, prowadzących obsługę biurowo-księgową jednostek budżetowych – 1 mln 45 tys. zł,
 - wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 1 mln 335 tys. zł, w tym dotacja podmiotowa dla Gminnego Ośrodka Kultury w Wiśniowej Górze – 848 tys. zł,
 - dotacja na kulturę fizyczną – 965 tys. zł, w tym dotacje celowe dla organizacji spoza sektora finansów publicznych – 520 tys. zł (kluby sportowe),
 - wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 942 tys. zł, w tym koszty związane z gotowością bojową czterech ochotniczych straży pożarnych – 270 tys. zł,

Plan budżetu na 2026 rok przedstawia się następująco:

- Dochody – 126 mln 191 tys. zł
- Przychody (ewentualne pożyczki) – 6 mln 500 tys. zł

- Wydatki – 130 mln 191 tys. zł
- Rozchody – 2 mln 500 tys. zł (spłaty zaciągniętych pożyczek)
- Razem: 132 mln 691 tys. zł

Wydatki majątkowe (inwestycyjne) w projekcie budżetu gminy na rok 2026 zostały zaplanowane na 43 mln 783 tys. zł i stanowią 33,63 proc. wydatków ogółem.

W 2026 roku planuje się przychody budżetu w wysokości 6 mln 500 tys. zł z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów. Kwota planowanych przychodów może ulec zmniejszeniu z uwagi na dodatkowe dochody, które ewentualnie pojawią się w trakcie roku, zarówno ze środków krajowych, jak i europejskich.

Rozchody budżetu, czyli spłaty wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyniosą w roku 2026 2 mln 500 tys. zł.

Legenda:
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – wspiera inwestycje w rozwój lokalny, infrastrukturę, innowacje oraz poprawę jakości życia mieszkańców.
FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy – finansuje projekty wspierające cyfryzację.
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – finansuje działania związane z ochroną środowiska.
EFR – Europejski Funduszu Rolny – wspiera rozwój obszarów wiejskich.
RFRD – Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – wspiera budowę, przebudowę i modernizację dróg lokalnych.

Z ŻYCIA GMINY

OD PODSTAW DO PIERWSZEGO LOTU
DARMOWE SZKOLENIA Z OBSŁUGI DRONÓW

60 licealistów z LO im. Jana Karskiego w Wiśniowej Górze bierze udział w szkoleniach pozwalających uzyskać oficjalne uprawnienia do pilotowania dronów, wymagane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego. Jednocześnie trwają kursy dla chętnych mieszkańców.

Szkolenie – nauka młodzieży operowania i programowania bezzałogowych statków powietrznych (tak fachowo nazywa się drony) – jest jednym z elementów realizowanego przez gminę Krajowego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026. Jego zadaniem jest zwiększenie bezpieczeństwa i poprawa warunków codziennego funkcjonowania mieszkańców.

PO CO TO WSZYSTKO?

– Drony od dawna wykorzystywane są nie tylko w działaniach militarnych, ale przede wszystkim służą jako narzędzie umożliwiające przesyłanie obrazu w czasie rzeczywistym – tłumaczy instruktor pilot Damian Rahman, Bielik-Drony. – Ułatwiają służbom ratowniczym akcje poszukiwawcze, zwłaszcza prowadzone w trudno dostępnych miejscach, działania podczas pożarów czy powodzi. Mogą być wykorzystywane do przenoszenia przesylek, oceny stanu dróg, linii energetycznych czy budowy, a także pozwalają szybciej wykryć awarie infrastruktury. Osobom prywatnym umożliwiają zmierzenie działki bez konieczności użycia specjalistycznych narzędzi albo po prostu pozwalają zrobić nietuzinkowe zdjęcia lub filmy z rodzinnego wydarzenia.

Ale to nie wszystko. Coraz częściej wykorzystują je również samorządy – do analiz środowiskowych, planowania przestrzennego, pozyskiwania bardzo dokładnych, aktualnych map.

JAK SZKOŁĄ SIĘ UCZNIOWIE?

Licealiści z LO w Wiśniowej Górze, podzieleni na dziesięcioosobowe zespoły, realizują program obejmujący osiem sześciogodzinnych bloków zajęć teoretycznych i praktycznych, każda grupa otrzymuje także dodatkowe godziny ponadprogramowych ćwiczeń praktycznych.

– Pierwszym etapem była teoria, zakończona egzaminem państwowym, po którym uczniowie zdobyli uprawnienia pilota dronów w kategorii otwartej A1–A3 – opowiada Damian Rahman. Aby przystąpić do kursu, musieli założyć specjalne konto w systemie Urzędu Lotnictwa Cywilnego, a niepełnoletni kursanci przedstawić zgodę rodziców. W czasie wykładów poznawali podstawy działania bezzałogowych statków powietrznych: ich budowę, rodzaje systemów pozycjonowania, częstotliwości pracy urządzeń oraz podstawowe oprogramowanie. Kluczową część stanowiło oczywiście prawo lotnicze – bez zaliczenia egzaminu z przepisów nie mogli przejść do praktyki.

Kursanci mają do dyspozycji cztery rodzaje dronów, dzięki którym

mogą opanować zarówno podstawy, jak i bardziej zaawansowane umiejętności. Ćwiczą na dronach FPV, DJI Mini 5 Pro oraz DJI Avata 2 – oba modele zakupione zostały z funduszy gminy. Instruktorzy zwracają uwagę na różnice: starsza Avata 1 jest wytrzymała i odporna na uderzenia, natomiast nowsza wersja, choć cichsza, wymaga większej ostrożności. Mini 5 Pro pozwala na ok. 30 minut lotu bez konieczności ponownego ładowania baterii, ma czujniki 360 stopni i bardzo dobre światło w kamerze, choć nie posiada termowizji.

Najbardziej zaawansowaną część szkolenia stanowi praca na profesjonalnym dronie wartym około 200 tysięcy złotych. Wyposażono go m.in. w kamerę termowizyjną, optyczną, multispektralną sensor, dalmierz laserowy i potężny zoom optyczny. To właśnie na nim uczniowie uczą się programowania lotu, wykonywania precyzyjnych pomiarów w osi XY i w trójwymiarze, analizowania danych oraz korzystania ze sztucznej inteligencji. System potrafi m.in. samodzielnie wyszukać wskazany obiekt – wystarczy podać opis, na przykład „osoba w szarym płaszczu i okularach”. Ostatni etap kursu skupia się na precyzyjnym lataniu, także w pomieszczeniach, gdzie błędy w manewrowaniu są trudniej wybacalne.

– Zdecydowałam się na to szkolenie, bo wydaje mi się, że pilotowanie dronów to coś naprawdę przyszłościowego i po prostu fajnie

się na tym znać, szczególnie kiedy jest się w szkole mundurowej – mówi jedna z uczestniczek kursu, Lila z II oddziału wojskowego.

SZKOLENIA DLA MIESZKAŃCÓW

Kolejni chętni uczniowie wciąż jeszcze mogą się zgłaszać. Urząd Gminy w Andrespolu zaprasza także dorosłych mieszkańców do udziału w nieodpłatnym dwudniowym szkoleniu z podstaw obsługi dronów.

Podczas kursu będzie można dowiedzieć się m.in.:

- czym są drony i jak działają,
- jakie mają zastosowania na co dzień,
- jak sprawdzić legalność planowanego lotu,
- jak ocenić, czy lot wykonywany przez kogoś innego jest zgodny z przepisami,
- gdzie szukać informacji o operatorze zauważonego drona i kiedy należy zawiadomić odpowiednie służby.

Uczestnicy poznają także podstawowe zasady bezpieczeństwa, procedury przedstartowe oraz najważniejsze przepisy dotyczące użytkowania dronów. Część praktyczna pozwoli każdemu spróbować własnych sił w roli pilota – będzie można dotknąć sprzętu, zobaczyć, jak wygląda sterowanie i wykonać pierwsze proste manewry pod okiem instruktorów.

Szkolenie jest przygotowane tak, aby nawet osoby, które nigdy nie miały styczności z dronami, mogły poczuć się pewnie i zrozumieć, jak funkcjonuje ta technologia. Więcej informacji można uzyskać, pisząc na adres: szkolenia@andrespol.pl.

JAK DOBRZE WYBRAĆ DRONA

- Wybór drona warto zacząć od określenia jego przeznaczenia – ma służyć do rekreacji, zdjęć rodzinnych czy pracy. To determinuje zarówno klasę urządzenia, jak i budżet. Kluczowe jest sprawdzenie, czy sprzęt wymaga rejestracji: każdy model powyżej 250 g z kamerą musi być zgłoszony w systemie drony.gov.pl oraz obsługiwany przez aplikację Drone Tower. Istotna jest również klasa drona (C0–C6), obowiązująca od 2024 roku; jej brak oznacza dodatkowe formalności i zgody z ULC. Warto pamiętać, że od listopada 2025 r. operatorzy dronów objętych klasyfikacją muszą posiadać obowiązkowe OC.
- Przy wyborze urządzenia dobrze zwrócić uwagę na jego wagę (lżejsze modele dają większą swobodę), zasięg i maksymalną wysokość lotu. Komfort użytkowania podnosi także czas lotu – najlepszy wynik wynosi około 30 minut. Dobrze też, gdy w zestawie otrzymamy zapasową baterię.
- Zakupu najlepiej dokonać u sprawdzonego dystrybutora, co gwarantuje właściwą klasyfikację sprzętu i bezproblemową rejestrację.

„BALON” PONOWNIE PRZYKRYŁ BOISKO W WIŚNIOWEJ GÓRZE
WSZYSCY MIŁOŚNICY SPORTU MIŁE WIDZIANI

Hala pneumatyczna, potocznie zwana balonem, po raz trzeci w historii ośłoniła syntetyczne boisko Ośrodka Sportu i Rekreacji „Relaks” przy ul. Tuszyńskiej. Z obiektu można korzystać również komercyjnie.

Kopuła, która pozwala na prowadzenie treningów w komfortowych warunkach niezależnie od deszczu, śniegu czy mrozu, składa się z dwóch warstw membrany, pomiędzy które non stop wtłaczane jest powietrze generowane przez instalację nadmuchiową zasilaną prądem. W najwyższym punkcie ma ok. 18 m wysokości, 116 m długości i 75 m szerokości. Murawę może oświetlać blisko 60 projektorów LED.

Przypomnijmy: zadaszenie zostało zakupione w 2023 roku i od tamtego czasu jest rozkładane przed każdym sezonem zimowym. Trzeba uczciwie przyznać, że eksploatacji sportowej hali pneumatycznej nie są małe. Rachunki za energię elektryczną wykorzystywaną jedynie do nadmuchu powłoki, który trzeba utrzymać 24 godziny na dobę, by nie opadła, to ok. dwadzieścia tysięcy miesięcznie. Bez żadnego dogrzewania obiektu. Gmina zdecydowała się więc działać jak dobry gospodarz: w dni robocze, w godzinach przedpołudniowych, boisko przejmują uczniowie. Po południu – lokalne kluby sportowe. Wieczorami i w weekendy preferowani są ci, którzy chcą zagrać komercyjnie. Za ten przywilej płacą ok. sześćset pięćdziesiąt złotych za godzinę, a pieniądze te wracają do puli przeznaczonej na utrzymanie

Do tej pory najczęściej korzystali z niego uczniowie z pobliskich szkół i klubów. Nieraz swoje treningi odbywali tam piłkarze Widzewa.

obiektu. Bywa, że sobotnio-niedzielnny turniej potrafi przynieść gminie od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Model ma być prosty: to, co zarobią komercyjni gracze, ma odciążać budżet i pozwolić, żeby hala nadal służyła mieszkańcom na preferencyjnych warunkach. Obecnie szkoły oraz kluby płacą tylko jedną trzecią standardowej ceny.

- Jednorazowy wynajem zadaszonego boiska i zaplecza kosztuje 650 zł za godzinę (1/3 boiska – 250 zł). Przy wynajmie powyżej 10 godzin miesięcznie cena spada do 590 zł (1/3 – 230 zł).
- Kluby i organizacje finansowane lub dofinansowywane z budżetu gminy Andrespol, prowadzące zajęcia dla dzieci i młodzieży do lat 18, płacą 210 zł za godzinę (1/3 – 70 zł).
- W przypadku treningów dla dorosłych cena wynosi 420 zł za godzinę (1/3 – 140 zł).

W Ośrodku Sportu i Rekreacji „Relaks” dostępna dla wszystkich amatorów sportu jest także hala sportowa. Jej wynajem kosztuje 130 zł brutto za godzinę, a przy regularnym wynajmie (minimum 10 godzin miesięcznie) – 110 zł brutto. Organizacje finansowane lub dofinansowane z budżetu gminy Andrespol płacą 65 zł brutto za godzinę.

Z ŻYCIA GMINY

GINA ANDRESPOL Z NIEZWYKŁYM TOMIKIEM POEZJI O SWOICH MIESZKAŃCACH I OKOLICY

Poetyckie, plastyczne i pełne czułości było spotkanie dwóch pokoleń, które zaowocowało niezwykłym tomikiem poezji o codzienności w gminie Andrespol. Przedszkolaki i seniorzy wspólnie stworzyli książkę opowiadającą o miejscu, w którym żyją – o jego mieszkańcach, wyjątkowych zakątkach i ważnych tradycjach. Wydawcą publikacji jest gmina Andrespol.

Książka zawiera wiersze napisane głównie przez uczestników zajęć Klubu Seniora „Wisienka”, a także przez członkinie kół gospodyń wiejskich w Andrespolu, Bedoniu, Stróży i Janówce oraz chętnych mieszkańców gminy. Wiersze tworzone zarówno indywidualnie, jak i zespołowo – często w rodzinnym gronie. Autorzy pisali o swoich miejscowościach, strażakach i ich psach ratowniczych, sportowcach, muzykach i artystach, o ciekawych miejscach w okolicy, a także o tym, co składa się na tożsamość gminy Andrespol. Wszystkie ilustracje do rymowanych opowieści wykonały dzieci z gminnych przedszkoli.

„Drogie Dzieci, Szanowni Czytelnicy, Mieszkańcy – oddajemy do Waszych rąk tomik wierszy utkanych ze wspomnień i miłości do miejsc bliskich oraz ludzi, którzy są dla nas ważni. To zbiór poetyckich pocztówek z naszej małej ojczyzny, widzianej oczami tych, którzy kochają ją najpiękniej – jej mieszkańców” – napisały we wstępie Katarzyna Kuleta i Anna Leszczyńska,

koordynatorki projektu. W książeczce znajdziecie utwory, które wzruszają, uczą i bawią, a także literackie pejzaże i wspomnienia mieszkańców – ludzi, którzy w naszej gminie odnaleźli swoje miejsce na ziemi. Niech te wiersze staną się mostem między dziś a wczoraj, między dzieckiem a dorosłym, między tym, co było, a tym, co dopiero przed nami. Czytajcie je razem – w domach, przedszkolach i szkołach. Wzruszajcie się i wspominajcie, bo poezja, nawet najprostsza, ma niezwykłą moc: buduje tożsamość i zasiewa w sercach dobro”.

Czytaliśmy, oglądaliśmy. *Gmina Andrespol między wierszami* to tomik wyjątkowy, przekazujący takie wartości, jak miłość do małej ojczyzny. Dzieciście dłonie dodały wierszom barw, ciepła i szczególnej iskry wyobraźni. Zapraszamy do lektury. Publikacja jest dostępna w Gminnej Bibliotece Publicznej w Andrespolu oraz w Internecie – w formie darmowego e-booka. ●

PARANDOWSKIEGO INWESTYCJA TRUDNA, ALE ZAKOŃCZONA

Jak długo jeszcze ulica Parandowskiego będzie czekała na nową nawierzchnię – dopytywali latami mieszkańcy. Ale to już przeszłość. Tej zimy będą mogli korzystać z nowo wyremontowanej drogi na odcinkach, na których było to możliwe.

Wiele dróg w gminie Andrespol zmieniło się na lepsze. Mieszkańcy ulicy Parandowskiego przez lata nie mogli jednak doczekać się remontu. Ulica przebiega bowiem wzdłuż nieregularnych granic administracyjnych, co utrudniało ustalenie, który z samorządów – Łódź czy Andrespol – oraz w jakich proporcjach powinien partycypować w kosztach modernizacji jezdni na odcinku od ulicy Głównej do Piaskowej. Pojawiały się propozycje i obietnice, lecz na tym się kończyło.

Dopiero w tym roku gminie udało się dojść do porozumienia z Zarządem Dróg i Transportu w Łodzi w sprawie wspólnej odpowiedzialności finansowej za modernizację nawierzchni. Dodatkowym utrudnieniem było to, że część terenu użytkowanego jako jezdnia znajdowała się na gruntach prywatnych. Ponadto budynek gospodarczy usytuowany przy skrzyżowaniu z ulicą Główną znac-

nie ograniczał szerokość jezdni, co stanowiło poważną przeszkodę dla każdego inwestora.

Po latach starań gminie Andrespol udało się wykupić wszystkie prywatne tereny, dzięki czemu droga stała się w całości własnością gminy. Rozebrano również wspomniany budynek gospodarczy, co umożliwiło poszerzenie pasa drogowego. Następnie gmina ogłosiła przetarg na utwardzenie ulicy Parandowskiego. Miasto Łódź zadeklarowało udział finansowy w poszerzeniu drogi na odcinku po swojej stronie granicy administracyjnej. Tym samym ulica Parandowskiego została wyremontowana na długości od ulicy Głównej do Piaskowej. Odcinek od Piaskowej do Słowikowej, ze względu na bardzo wąski pas drogowy, nie spełnia jednak wymogów technicznych umożliwiających wykonanie nawierzchni asfaltowej. ●

SZKOLNE KOLE CARITAS W WIŚNIOWEJ GÓRZE: TU POMAGA SIĘ KONKRETNIE

Kilkanaście ogromnych worków, a w nich szaliki, skarpety czapki, rękawiczki. Działające w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Wiśniowej Górze Szkolne Koło Caritas po raz kolejny przygotowało akcję z myślą o osobach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Dzięki życzliwości i wsparciu władz gminy zgromadzone dary zostały przetransportowane do Punktu Pomocy Charytatywnej Caritas Archidiecezji Łódzkiej przy ul. Wólczańskiej w Łodzi.

Zbiórka była prowadzona z okazji Światowego Dnia Ubogich, który przypada 15 listopada. Odbывała się pod hasłem „Ogrzej ciepłem” i była częścią ogólnej akcji, do której włączyła się szkoła z Wiśniowej Góry. To jednak nie wszystko. W porozumieniu z proboszczem parafii w Andrespolu – księdzem doktorem Mariuszem Sicińskim – Szkolne Koło Caritas przygotowało ostatnio świąteczną paczkę z artykułami chemicznymi oraz słodyczami o wartości 1100 zł. Fundusze na ten cel pochodziły ze sprzedaży kremówek papieskich w niedzielę 12 października w parafii w Andrespolu, a ciastka sprzedawali uczniowie–wolontariusze.

– Paczka będzie prezentem gwiazdkowym dla wskazanej przez księdza rodziny z Wiśniowej Góry, która rzeczywiście potrzebuje pomocy – mówią uczniowie. Dodają, że wykonali również stroiki bożonarodzeniowe, które zostały przekazane na rzecz Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin „Muminki”. Opiekunki Koła – Justyna Kózka, Agnieszka Pietrzyk oraz Beata Kołodziejczyk – dziękują wszystkim za zaangażowanie, otwarte serca i gotowość do niesienia pomocy innym. ●

MAŁA RZECZ A CIESZY

LEPSZY DOJAZD, NOWY PARKING TURYSTYCZNA Z NOWĄ JEZDNIĄ

Ulica Turystyczna w Andrespolu zmienia się. Gmina realizuje drugi etap budowy dojazdu do stacji PKP w Bedoniu.

Trwają prace na kolejnym odcinku drogi: remont obejmuje fragment od ulicy Turystycznej do parkingu przy dworcu. Po nowej jezdni mieszkańcom przyjemniej będzie dojeżdżać do pociągów aglomeracyjnych. Co ważne, dzięki tej inwestycji powstanie siedemnaście miejsc postojowych.

Modernizacja ulicy Turystycznej realizowana jest w ramach zadania „Budowa drogi w miejscowości Justynów i Andrespol”. Plan obecnie prowadzonej modernizacji objął m.in. przygotowanie terenu i wykonanie pełnej konstrukcji drogi, nowych warstw asfaltu, krawężników i odwodnienia. Koszt prac na ulicy Turystycznej wyceniony został na 532 tys. zł. 50 proc. tej kwoty pochodzi z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. ●

KOLEJNE ULICE Z DOSTĘPEM DO KANALIZACJI SANITARNEJ

Ponad trzy miliony złotych wpłynęło na konto gminy Andrespol z tytułu zakończenia projektu „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Andrespol”, który był realizowany etapami od października 2024 roku do końca listopada tego roku. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Andrespol szacuje się obecnie na blisko 105 kilometrów.

Tegoroczne roboty budowlane dotyczyły odcinków kanalizacji sanitarnej w miejscowości Janówka, w ulicach, w których nie było kolizji zaprojektowanej sieci z istniejącym gazociągami, tj. Głównej, Leśnej i Wesołej; w Justynowie w ulicach: Letniskowej, Jeżynowej, Struga, Przyrodniczej, Bukowej (odejście boczne), Piaskowej, Akacyjowej; w miejscowości Stróża w ul. Gimnastycznej i Hokejowej; w miejscowości Zielona Góra w ulicy Wiesława; w Wiśniowej Górze w ulicy Czajewskiego; w Bedoniu Wsi w ulicy Słowiańskiej; w Kraszewie w odejściu bocznym ulicy Rokicińskiej; w Bedoniu Przykościelnym w odejściu bocznym ul. Wodnej; Podleśnej, Borowej, Kolarskiej i Cedrowej w Stróży. ●

BŁOTO Z BUDOWY ZANIECZYSZCZA ULICE. KTO ZA TO ODPOWIADA?

Obecnie na terenie gminy Andrespol wiele się dzieje. Budowane są osiedla, sieci kanalizacji, trwają remonty i przebudowy dróg. Po tego typu pracach, ustawicznych przejazdach ciężkiego sprzętu niektóre drogi wyglądają jak tory do jazdy na motocyklach crossowych. Na błotny koszmara skarżyli się na przykład mieszkańcy ulicy Letniskowej w Justynowie i bocznej drogi ulicy Rokicińskiej w Kraszewie. Po zakończeniu budowy kanalizacji wykonawca wysypał tłuczeń, który po intensywnych opadach deszczu zamienił nową nawierzchnię w rumowisko. Przez dłuższy czas po każdym większym deszczu mieszkańcy sygnalizowali, że ulica zamienia w błotny tor przeszkód. Po interwencji władz gminy można już tamtędy przejść suchą stopą. Pojawiła się też nowa warstwa tłucznia.

Został już też uprzątnięty bałagan na drogach obok inwestycji deweloperskich prowadzonych w okolicach ulicy Głównej w Justynowie. Gmina zobowiązała wykonawców do utrzymania czystości i przejezdności drogi. Wiadomo, że na placu budowy cudów spodziewać się nie należy, ale w przypadku znacznych notorycznych utrudnień warto interweniować u wykonawcy lub zawiadamiać gminę. Dbanie o bezpieczeństwo i stan drogi w rejonie prowadzonych inwestycji należy do obowiązków kierownika budowy. Za nieuprzątnięcie jezdni grozi mandat. ●

LUDZIE Z PASJĄ

WIERSZY Z DOMU, KTÓRY ODDYCHA DOBREM

Serdeczna. Skromna. Edwarda Mękarska, mieszkanka Stróży, od lat opowiada wierszami o świecie. Po mistrzowsku zamienia refleksje w słowa.

A gdy nie pisze, troszczy się o przyjęte do rodziny dzieci w potrzebie. Umawiamy się na spotkanie w sobotni poranek.

Na powitanie mocno ściska moją dłoń. W salonie, na stole, filiżanka z kawą i tomik poezji „Edwarda Mękarska. Wiersze anielskie”.

– Pierwszy w życiu wiersz, „Kapliczka”, napisałam osiem lat temu i schowałam głęboko do szuflady. I być może byłby tam do dzisiaj, gdyby nie pandemia – wspomina Edwarda Mękarska. – Mieszkaliśmy wtedy z mężem w Anglii. Ze względu na lockdown miałam więcej wolnego czasu niż zwykle. Dookoła świat zmieniał się nie do poznania. Budzące strach wiadomości, myśli o niepewnej przyszłości i ogromna potrzeba szukania otuchy i siły w wierze w Boga co chwilę przejmowały kontrolę nad moimi myślami. Siadałam w ogrodzie i przelewałam na papier to, co mi w duszy zagrało – dodaje.

Od tamtej chwili uzbierała ponad sto pięćdziesiąt utworów. Inspiruje ją wszystko. Niczego nie wymyśla, lecz słucha. Przyrody. Ludzi. Własnych myśli. Nawet ciszy. Piszę też dla tych, których kocha: przyjaciół, bliskich, tych, którzy proszą. Chętnie opowiada o strofach stworzonych specjalnie dla męża. Nie ukrywa, że z potrzeby serca mnóstwo zwrotek poświęciła swojej religijności, która przewija się tam nie jak dogmat, lecz jak pytanie zadane szeptem: dokąd zmierza świat, skoro tak łatwo zapominamy o korzeniach, tradycji i Bogu.

– Jestem wrażliwa na różne rzeczy. Czasami, gdy oglądamy z mężem wiadomości i coś mnie dotknie, poruszy, mówię: Leszku, to jest temat na wiersz. Zapisuję go w pamięci, czasem na kartce, a reszta dzieje się już w głowie, często mimochodem. Nieraz dojrzewa dzień, dwa, czasami tydzień. Różnie. A bywa i tak, że przychodzi do mnie taka wena, że siadam i piszę od razu – opowiada Edwarda.

Najbardziej lubi tworzyć nocą, kiedy wszyscy, których kocha, zasypiają. Za dnia nie ma szans – życie rodzinne szumi jak las za oknem w wietrzne popołudnie: co rusz ktoś czegoś potrzebuje, ktoś woła, coś trzeba domknąć, dopowiedzieć, kimś się zaopiekować. Dlatego czeka, aż świat przyspłynie. Wtedy siada. I wie, że jeśli już zacznie, nie oderwie się, dopóki nie wybrzmi ostatnie słowo.

Edwarda Mękarska

– Bo poezja to dialog, którego nie przerywa się w pół zdania – podkreśla. – Czy ja nie mówię za dużo? – dopytuje co chwilę. Może to wyraz ujmującej skromności, a może świadomość, że o szacunku do ludzi, Boga i przyrody mogłaby mówić w nieskończoność.

Uśmiecha się, gdy zaczynamy rozmawiać o jej zwyczajnym codziennym życiu. Ukończyła Instytut Papieski w Warszawie. Przez wiele lat współorganizowała zajęcia dla dorosłych i dzieci z niepełnosprawnością i prowadziła lekcje religii. Do Stróży, w jej rodzinne strony, przeprowadzili się z mężem z Łodzi do nowo wybudowanego domu. Wychowywali w nim troje własnych dzieci oraz przysposobionego w wieku 12 lat Adama, który inaczej trafiłby do domu dziecka. Kiedy wszyscy poszli na swoje, Mękarscy wyjechali na kilka lat do Anglii, a gdy wrócili, postanowili stworzyć rodzinę zastępczą. Dlaczego tak? Bo poza wiarą istotne jest to, co zrobimy dla świata – tłumaczy zgodnie Edwarda i Leszek. Od 2022 roku przyjęli pod swój dach sześćoro dzieci. Dwoje wróciło już do rodzin. Z obecnej czwórki najmłodszy chłopiec trafił do nich w wieku czterech miesięcy, dziś ma trzy lata.

Mękarscy otwarcie przyznają, że ich największym sukcesem są uśmiechnięci podopieczni. Wszystko inne jest mniej ważne. Nigdy więc nie mieli dylematu: czas dla siebie czy pociech. Dlatego zawsze, gdy chłopcy wracają do domu, Edwarda z radością podaje im obiad, odrabia z nimi lekcje, przez całe lato robi weki na zimę, a cały grudzień... no właśnie. Grudzień to dla nich czas szczególny – lecz bardziej niż o samych świątach mówi o bliskości ludzi, którzy naprawdę lubią być razem. Zapisane w myślach wiersze, delikatny dźwięk strun gitary Leszka, słowa kolęd przy bożonarodzeniowym stole. Serdeczność, czułość, obecność. Rodzina, która potwierdza, że szczęście rodzi się z małych gestów. ●

„Boże Narodzenie w Stróży”

Na skraju jutrzeńki w osłonie nocy
Miłość wędruje niebem.
Maleńką dłonią pokój i zbawienie niesie
ludziom dobrej woli.
Wigilią anielskość rozsiewa, jak siewca nasiona wiosną.
Człowieczeństwo w delikatność odziewa.
Serca i domy otwiera.
Radosne dzieciaki, nieświadome chwili,
orły na śniegu ciałem malują.
A mroź andrus mroźnym humorem
policzki ich czerwienią okrasza z uporem.
Skuszone zapachem choinki,
niesionej przez tatę
wpadły do chaty śniegiem oprószonej.
Radośnie ożywione w podskokach klasały,
świąteczne drzewko upiększać będą
pociechy rodziców i sąsiadów.
Mama ozdoby przynosi głęboko schowane.
Świąteczka, sopelki, gwiazdki, aniołki i bombki malowane.
Świąteczne drzewko ubrane zostanie dziecięcym kolędowaniem,
uśmiechem szczerym i życzeniami, by serca ludzi prostotą cieszyły
zawsze, nie tylko w wieczór narodzin Miłości bez granic.

BOŻE NARODZENIE Z KSIĄŻKĄ W TLE
Rozmowy o świecie literatury, czyli co polecają bibliotekarze

Dobra książka dla każdego znaczy coś innego. Jedni pomyślą o klasykach, inni o kryminałach. A oto, co polecają uwadze czytelników ci, którzy na opowieściach zamkniętych w okładkach znają się doskonale.

Wyczekiwane, świetne i głośne. Tym razem idealne na czas świąt. O książkach tej kategorii opowiada Małgorzata Kawula, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Andrespolu.

Redakcja: – Obraz biblioteki sprzed lat, który mam przed oczami, to drewniane szafki z półkami i książki obłożone w szary papier. Dzisiaj, kiedy rozglądam się dookoła, widzę nowo wstawione specjalne regały, designerskie okładki książek, komputery, zdjęcia z wydarzeń organizowanych przez bibliotekę w szkołach, przedszkolach, GOK.

Małgorzata Kawula: – To prawda, że na przestrzeni ostatnich lat wiele się zmieniło. Współczesny bibliotekarz nie tylko wypożycza czy poleca książki, pisze sprawozdania wymagane przez różne instytucje. Śledzimy nowości, prowadzimy działania kulturalno-edukacyjne, uczestniczymy w zajęciach dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami, organizujemy konkursy w szkołach i przedszkolach, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, w tym multimedialne. Cały czas poszerzamy swoje kompetencje, obserwujemy nowe technologie. Żeby przyciągnąć czytelnika, biblioteka musi podążać za trendami, a przede wszystkim mieć księgozbiór bogaty w nowości wydawnicze, bo przecież bez tej jednej książki, której szuka czytelnik, traci na znaczeniu. To z kolei nierzadko wiąże się z podejmowaniem niełatwych finansowych decyzji. Poza tym w tej pracy nie zawsze chodzi też tylko o to, by być na bieżąco w swoim zawodzie. Czasem czytelnik pod pretekstem wypożyczenia książki oczekuje rozmowy i wtedy trzeba wyczuć, kiedy należy być uważnym słuchaczem, a kiedy doradzić, pomóc.

– Typowy czytelnik biblioteki w XXI wieku to...

– Z naszego księgozbioru, który liczy ponad dwadzieścia siedem tysięcy książek i tylko w tym roku powiększył się o ponad pięćset woluminów, korzystają osoby w różnym wieku i z różnych środowisk. Ciekawostką jest, że błyskawicznie przybywa czytel-

ników w przedziale wiekowym trzydziści – czterdziści lat. Podejrzewam, że wynika to stąd, iż dorośli przychodzą z dziećmi, aby je zapisać i przy okazji proszą o deklaracje dla siebie. Wraz z filią w Justynowie mamy zarejestrowanych blisko tysiąc siedemset czytelników, którzy rocznie wypożyczają około dwadzieścia tysięcy książek.

– Kolejne pytanie będzie przewrotne. Po jakie książki już nie sięgamy? Podobno ostatnio do lamusa odeszły tomiki poezji.

– To prawda. Co więcej, także starsze dzieci od rymowanek wolą krótkie opowiadania. Minęła także moda na książki psychologiczne. Nikogo nie interesują już książki kucharskie. Czytamy za to dużo książek polskich autorów. Panowie, oprócz typowej dla nich literatury, czyli powieści historycznych, kryminałów, fantastyki, nierzadko proszą o polecenie powieści obyczajowej czy wręcz romansu. Wśród czytelniczek powodzeniem cieszą się powieści, które działają jak balsam na skołowane nerwy i myśli, bawią, poprawiają humor. W tym tygodniu kilka pań w dojrzałym wieku prosiło o książki o tradycjach bożonarodzeniowych, by przypomnieć sobie, jak to było dawniej w ich domach, czy jeszcze wcześniej u dziadków.

– Wierzy pani, że czytając książki można obudzić magię świąt?

– Boże Narodzenie to czas wyjątkowy i magiczny. W świąteczną atmosferę mogą wprowadzić także książki o tematyce świątecznej. Mogą być świetnym relaksem w tym całym zawirowaniu związanym z przygotowaniami do świąt. Zapraszam zatem do Gminnej Biblioteki Publicznej w Andrespolu po powieści obyczajowe popularnych i lubianych autorów: Gabrieli Gargaś, Magdaleny Witkiewicz, Krystyny Mirek i Agnieszki Olejnik, które pozwolą poczuć klimat nadchodzących świąt.

Polecam szczególnie dwie pozycje. Pierwsza to trylogia Joanny Szarańskiej: „Cztery płatki śniegu”, „Anioł na śniegu”, „Choinka cała w śniegu” – ciepła, przepełniona humorem i wzruszeniami opowieść o tym, co naprawdę ważne. Bo święta mogą być wyjąt-

Małgorzata Kawula

kowe, nawet gdy na drodze lepienia uszek i tworzenia łańcuchów choinkowych staną rodzinne perypetie. Drugą książką jest „Wigilia z nieznajomym” Nataszy Sochy, w której autorka udowadnia, że życie potrafi zaskakiwać, a nawet najbardziej nietypowa Wigilia może okazać się najważniejsza.

– Przed chwilą usłyszałam w radiu, że powieści czytane w okresie Bożego Narodzenia odbiera się inaczej, czuje mocniej. Głębiej zapadają w pamięć. Gdybym więc teraz poprosiła, aby poleciła Pani moim domownikom po kilka tytułów świątecznych powieści, które wymieniałaby Pani jako pierwsze?

– Zbiór dziewięciu opowiadań napisanych przez dziewięciu różnych autorów, wspomnianą już trylogię Joanny Szarańskiej, „Cztery płatki śniegu”, „Anioł na śniegu”, „Choinka cała w śniegu”, a także książki Magdaleny Witkiewicz „Uwierz w Mikołaja” oraz „Telefon do Mikołaja”. Polecam również powieści Nataszy Sochy „Wigilia z nieznajomym”, „Zanim odlecia anioły” i „Kolęda na cztery ręce”, tytuły Gabrieli Gargaś „Szczęście przy kominku”, „Wieczór taki jak ten” i „Magia grudniowej nocy”, książkę Krystyny Mirek „Tylko jeden wieczór” oraz powieść Agnieszki Olejnik „Zupełnie inny cud”.

Dla tych, którzy chcieliby wzbogacić swoją wiedzę na temat tradycji i obrzędów bożonarodzeniowych, polecam „Kolędy i tradycje bożonarodzeniowe” w opracowaniu Patrycji Zarawskiej oraz „Rok polski. Zwyczaje i obrzędy” Renaty Hryń-Kuśmirek.

Na półkach naszej biblioteki książki na święta znajdą również najmłodszy czytelnicy – od klasyków, takich jak „Opowieść wigilijna” (w wersji dla dzieci), baśnie Andersena i Hoffmanna, po nowoczesne serie o Basi, Kici Koci, „Przygody Fenka”, „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai”, a także liczne historie o przygotowaniach do świąt, Mikołaju, gwiazdce, tradycjach i pełnych ciepła, magicznych zdarzeniach.

Proszę przyjąć i śmiało wybierać – niech książki wprowadzają państwa w odświętny nastrój nie tylko na okazji świąt. Zapraszamy! ●

ZAPISANE W TRADYCJI, PODANE NA ŚWIĘTA

GMINNE KLASYKI BOŻEGO NARODZENIA

Z całą pewnością Boże Narodzenie każdemu kojarzy się z zapachem choinki i smakiem świątecznych potraw. Zazwyczaj wiemy też, kto z naszych bliskich przygotowuje najlepsze tradycyjne wigilijne dania i desery. Zapytaliśmy członkinie trzech losowo wybranych gminnych kół gospodyń wiejskich o ich mistrzynię nad mistrzyniami i poprosiliśmy o przepisy na potrawy na bazie kiszzonej kapusty, która według prastarych wierzeń miała chronić od złego i zapewniać siłę na wiosnę, oraz na słodkości z przyprawami korzennymi, należące do najbardziej charakterystycznych symboli Bożego Narodzenia, a także na serniki, bo podczas świąt nie może ich zabraknąć na stole. Gwiazdą zestawienia jest przepis na dziada kapuścianego – popisowe danie KGW Andrespol, od ponad 40 lat zakorzenione w lokalnej tradycji kulinarnej jako potrawa wigilijnej wieczery. To również jedyne danie z gminy Andrespol figurujące na ogólnopolskiej liście produktów tradycyjnych w kategorii gotowe dania i potrawy w województwie łódzkim. Znajdziemy je także w folderze „Smaki ziemi łódzkiej”.

Dziad kapuściany

według tradycyjnej receptury KGW Andrespol

SKŁADNIKI:

- 1 kg kapusty kiszzonej
- 300 g łazanek własnoręcznie robionych
- szklanka oleju
- 3 duże cebule
- 2–3 liście laurowe
- 4–5 ziaren ziela angielskiego
- sól i świeżo mielony pieprz do smaku

SPOSÓB WYKONANIA:

Przygotowanie kapusty

Kapustę kiszoną dwukrotnie wypłucz w zimnej wodzie, aby złagodzić jej kwaśny smak. Odsącz i przełóż do dużego garnka. Zalej kapustę zimną wodą, tak aby była całkowicie przykryta, a następnie doprowadź do wrzenia. Po zagotowaniu odlej wodę, uzupełnij świeżą i ponownie zagotuj. Dodaj liście laurowe oraz ziele angielskie. Gotuj na małym ogniu przez około 1,5–2 godziny, aż kapusta stanie się całkowicie miękka.

Przygotowanie łazanek

Jeśli przygotowujesz tradycyjne domowe łazanki, rozwałkuj cienko ciasto na makaron, pokrój je w niewielkie kwadraty i ugotuj, aż będą miękkie. Odcedź makaron i odstaw na bok.

Łączenie składników

Gdy kapusta będzie miękka, odcedź ją i usuń liście laurowe oraz ziele angielskie. Przełóż kapustę do dużej misy lub garnka, dodaj łazanki oraz cebulę. Dopraw solą i sporą ilością świeżo mielonego pieprzu – jego aromat jest kluczowy dla tradycyjnego smaku potrawy. Wymieszaj dokładnie, aby kapusta, łazanki i cebula dobrze się połączyły. Jeśli chcesz uzyskać głębszy, bardziej „wiejski” smak, podsmaż całość przez kilka minut na dużej patelni, pozwalając jej lekko się zezłocić i przypażyć od spodu.

Kapusta z grochem

przepis KGW Janówka

SKŁADNIKI:

- 1 kg kapusty kiszzonej
- 0,75 kg grochu łuskanego (połówki)
- 2–3 cebule średniej wielkości
- 5 liści laurowych
- ziele angielskie
- rosołek drobiowy
- 2 szczypty soli
- suszone grzyby, Vegeta
- pieprz do smaku

SPOSÓB WYKONANIA:

Groch

Mocz groch w zimnej wodzie przez 2 godziny, a następnie dokładnie go przecedź. Przełóż groch do garnka z grubym dnem i zalej wodą do około 2 cm powyżej ziaren. Gotuj, co jakiś czas mieszając, aby groch nie przywarł do dna. Pod koniec gotowania dodaj dwie duże szczypty soli oraz kostki rosołowe. Gotuj do momentu, aż groch będzie lekko rozgotowany. Odstaw do przestudzenia.

Kapusta

Przeplucz kapustę zimną wodą, dokładnie odcisnij nadmiar płynu i posiekaj. Przełóż ją do dużego garnka, zalej około 2 szklankami wody i dodaj liście laurowe oraz ziele angielskie. Gotuj pod przykryciem na małym ogniu przez około 30 minut. Jeśli woda odparuje, dolej kolejną szklankę i gotuj następne 30 minut.

Połączenie składników

Odcedź kapustę ugotowaną do miękkości. Połącz ją z grochem, zeszkoloną posiekaną cebulą oraz przyprawami. Dopraw pieprzem do smaku i dokładnie wymieszaj.

Pierogi z kapustą i grzybami

według przepisu KGW Bedoń

SKŁADNIKI:

Ciasto:

- 1 kg mąki
- 2 żółtka
- 1 duża łyżka masła
- 4 łyżki oleju
- gorąca woda – tyle, aby ciasto było elastyczne i dobre do wyrobienia

Farsz:

- 15 dag suszonych grzybów
- 1 kg kapusty
- dwie średnie cebule
- olej do smażenia
- sól, pieprz do smaku

SPOSÓB WYKONANIA:

Ugotuj namoczone dzień wcześniej 15 dag suszonych grzybów i posiekaj je w drobną kostkę. Ugotuj 1 kg kapusty i również posiekaj. Dwie średnie cebule pokrój w kostkę i usmaż razem z grzybami, po czym dodaj do ugotowanej kapusty. Wymieszaj wszystkie składniki i dopraw solą oraz pieprzem do smaku.

Ciasto

Wsp 1 kg mąki do miski, dodaj 2 żółtka, 1 dużą łyżkę masła i 4 łyżki oleju. Wymieszaj składniki i zacznij zagniatć ciasto, stopniowo wlewając gorącą wodę – tyle, aby ciasto było elastyczne i dobrze poddawało się wyrabianiu.

Gotowanie

Ulepione pierogi wrzucaj do osolonej wrzącej wody. Gotuj przez kilka minut, aż wypłyną na powierzchnię.

Pierogi z kapustą, grzybami i kaszą pęczak

według przepisu KGW Janówka

SKŁADNIKI:

Ciasto:

- 600 g mąki tortowej
- 35 g masła
- 1 jajko
- 400 ml ciepłej wody
- 0,5 małej łyżeczki soli

Farsz:

- ½ kg kiszzonej kapusty
- 300 g suszonych grzybów
- 200 g kaszy pęczak
- 3 cebule
- natka pietruszki (pęczek)
- bulion warzywny
- sól, pieprz, cukier do smaku

SPOSÓB WYKONANIA:

Ciasto

Rozpuść masło i sól w gorącej wodzie. Mąkę przesiej do miski lub na stolnicę i dodaj jajko. Stopniowo wlewaj wodę do mąki, zagniatając ciasto, aż będzie miękkie i gładkie. Odstaw pod przykryciem na minimum 30 minut.

Farsz i formowanie

Kaszę pęczak przeplucz trzy razy zimną wodą i ugotuj w wodzie z dodatkiem bulionu warzywnego. Grzyby zalej wrzątkiem. Kapustę odcisnij i przeplucz zimną wodą. Cebulę posiekaj i podsmaż na dużej patelni. Dodaj drobno pokrojone grzyby, a po mniej więcej 5 minutach kapustę. Smaż, stopniowo dodając wodę, w której moczyły się grzyby. Gdy kapusta będzie miękka, a nadmiar płynu odparuje, dodaj ugotowaną kaszę i posiekaną pietruszkę. Dopraw solą, pieprzem i odrobiną cukru. Rozwałkuj ciasto i wytnij szklanką krążki. Nakładaj farsz i dokładnie zlepij brzegi.

Gotowanie

Gotuj pierogi w lekko osolonej wodzie przez 3–5 minut.

Zespół Pieśni Ludowej
„Okaryna”

oraz

OSP KSRG Justynów

zapraszają na koncert

„Hej kolęda, kolęda”

Gościnnie z akcentem
świątecznym wystąpi
Muzeum
im. Leokadii Marciniak
w Gałkowie Dużym

3 stycznia 2026 r.
godz. 16.00
OSP JUSTYNÓW
Justynów ul. Główna 74

Wstęp wolny

ZAPISANE W TRADYCJI, PODANE NA ŚWIĘTA

Pierniczki

przygotowane wg wskazówek KGW Andrespól

SKŁADNIKI:

- 1 kg mąki
- 10 łyżek miodu
- pół kostki masła
- 2 łyżeczki sody spożywczej
- 1 szklanka cukru
- 2 opakowania przyprawy do piernika
- 4 jajka

SPOSÓB WYKONANIA:

Wymieszaj wszystkie składniki, poza mąką i jajkami, a następnie podgrzewaj na małym ogniu, aż cukier całkowicie się rozpuści. Zdejmij masę z ognia i odstaw do pełnego wystudzenia.

Po ostudzeniu połącz masę z jajkami i mąką. Wyrabiaj ciasto, aż będzie gładkie i jednolite. Przełóż je do lodówki na około 2 godziny, aby stężało i łatwiej się wałkowało.

Po schłodzeniu rozwałkuj ciasto na grubość około 0,5 cm. Wycinaj pierniczki foremkami. Nagrzej piekarnik do 170°C. Wstaw pierniczki i piecz około 10 minut – nie dłużej, aby nie nabrały goryczki.

Sernik z rosą

przepis KGW Bedoń

SKŁADNIKI NA CIASTO:

- 320 g mąki
- 100 g cukru
- 125 g margaryny
- 1 jajko
- 2 żółtka
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia

SKŁADNIKI NA MASĘ SEROWĄ:

- 1 kg zmielonego sera (pokruszony, mielony lub z kubeczka)
- 200 g cukru
- 120 ml oleju
- 240 ml mleka
- 2 budynie śmietankowe
- 2 jajka
- 4 żółtka

SKŁADNIKI NA MASĘ BIAŁKOWĄ:

- 6 białek
- 200 g cukru

SPOSÓB WYKONANIA:

Ciasto

Połącz wszystkie składniki na ciasto i zagnieć do uzyskania jednolitej konsystencji. Przełóż do lodówki na około 30 minut. Po schłodzeniu rozwałkuj ciasto i wyłóż nim dno formy, dokładnie dociskając brzegi.

Masa serowa

Wszystkie składniki masy serowej umieść w dużej misce i zmiksuj na gładką, jednolitą masę – tylko do połączenia składników, bez napowietrzania. Wlej całość na spód z ciasta i wyrównaj.

Pieczenie

Piecz sernik w temperaturze 180°C przez 50–55 minut, aż wierzch lekko się zetnie i nabierze koloru. 10 minut przed końcem pieczenia ubij białka na sztywną pianę, dodając stopniowo cukier. Delikatnie wysuń formę z piekarnika i rozprowadź pianę na wierzchu sernika. Wsuń ponownie do piekarnika i piecz 10–15 minut, aż masa białkowa lekko się zarumieni i stworzy charakterystyczną „rosę”.

Piernik

przepis KGW Andrespól

SKŁADNIKI:

- 1 kg mąki
- 500 g miodu
- 400 g cukru
- 250 g masła
- 4 średnie jajka
- 3 płaskie łyżeczki sody
- 1/2 szklanki mleka
- 50 g przyprawy do piernika

Polewa:

- 120 g masła – rozpuścić
- 260 g gorzkiej czekolady – dodać do masła i rozpuścić razem (opcjonalnie czekoladę można zastąpić inną polewą)

SPOSÓB WYKONANIA:

Masa piernikowa

Podgrzej mleko z masłem, cukrem, miodem i przyprawą korzenną na małym ogniu, aż masło i cukier się rozpuszczą. Zdejmij z ognia i pozostaw do lekkiego przestudzenia. Wsyp mąkę do dużej miski, dodaj sodę, wbij jajka i wlej jeszcze ciepłą mieszaninę mleka z masłem i przyprawami. Wymieszaj na gładką, gęstą masę. Na końcu dodaj szczyptę soli.

Pieczenie

Przelej ciasto do przygotowanej formy. Piecz w 180°C przez około 40 minut. Pod koniec sprawdź patyczkiem – jeśli wychodzi suchy, piernik jest gotowy.

Sernik z brzoskwiniami

z listy popisowych potraw KGW Janówka

SKŁADNIKI NA CIASTO:

- 510 g (3 szklanki) mąki
- 4 żółtka (białka zachowaj do ubicia piany)
- 1 paczka margaryny Kasia
- 3 łyżki cukru
- 3 łyżeczki proszku do pieczenia

SKŁADNIKI NA MASĘ SEROWĄ:

- 1 kilogramowe opakowanie lub 5 serków po 200 g Mój Ulubiony
- 170 g cukru
- 3/4 paczki masła
- 1 jajko
- 2 żółtka (białka zachowaj do ubicia piany)
- 1 budyn śmietankowy
- aromat migdałowy (wg uznania)

DODATKOWO:

- 1 puszka brzoskwiń
- 1 kisiel cytrynowy

SPOSÓB WYKONANIA:

Ciasto

Przesiej mąkę do dużej miski. Dodaj cztery żółtka, trzy łyżki cukru, margarynę Kasia oraz proszek do pieczenia. Zagnieć całość na jednolite, gładkie ciasto. Odetnij jedną trzecią, owiń folią i włóż do zamrażarki na około 20 minut.

Masa serowa

Utrzyj cukier z masłem na jasną, puszystą masę. Dodaj jajko i dwa żółtka. Stopniowo dodawaj ser, następnie wsyp budyn i wlej aromat migdałowy. Mieszaj do uzyskania gładkiej konsystencji.

Wyłóż blachę 40 x 25 cm papierem do pieczenia. Rozprowadź na dnie dwie trzecie ciasta. Wyłóż na nie masę serową i równomiernie rozłóż brzoskwinie pokrojone w kostkę. Ubij sześć białek na sztywną pianę. Stopniowo dodawaj 3/4 szklanki cukru, a potem wsyp kisiel cytrynowy. Ubijaj, aż masa będzie gęsta i błyszcząca. Wyłóż pianę na brzoskwinie.

Wymij stwardniałe ciasto z zamrażarki i zetrzyj na tarce o grubych oczkach. Posyp wierzch piany.

Pieczenie

Piecz w temperaturze 180°C (górną-dół) przez około 70 minut, aż ciasto się zrumieni. Po ostudzeniu oprósz sernik cukrem pudrem.

Tort orzechowy

KGW Janówka

SKŁADNIKI NA BISKOPT:

- 6 sztuk jaj
- 170 g (1 szklanka) cukru
- 255 g (1 i 1/2 szklanki) mąki pszennej
- 1 i 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia

SKŁADNIKI NA PONCZ:

- 172 ml (3/4 szklanki) gorącej wody
- 2 łyżeczki cukru
- 3 łyżki soku z cytryny

SKŁADNIKI NA KREM:

- 250 g (1 paczka) margaryny „Kasia”
- 250 g (1 paczka) masła roślinnego
- 4 żółtka
- 150 g (3/4 szklanki) cukru pudru
- 1 1/2 łyżki kakao

DODATKOWO:

- 100 g (1 paczka) orzechów włoskich
- 100 g (1 paczka) orzechów laskowych
- spirytus do zalania orzechów
- starta czekolada na posypkę
- owoce do przystrojenia (najlepiej pasują wiśnie)

SPOSÓB WYKONANIA:

Przygotowanie orzechów

Posiekaj orzechy włoskie i laskowe, zalej je spirytusem, tak aby były całkowicie przykryte, i pozostaw do namoczenia na całą noc.

Przygotowanie biszkoptu

Przesiej mąkę. Wbij jajka do miski, wsyp cukier i ubijaj masę, aż stanie się bardzo puszysta. Dodaj ponownie przesianą mąkę i proszek do pieczenia, delikatnie wymieszaj i przełóż do formy. Upiecz biszkopt, ustawiając piekarnik na funkcję góra-dół. Po całkowitym ostudzeniu przetnij go wzdłuż na trzy równe części.

Przygotowanie ponczu

W gorącej wodzie rozpuść cukier, dodaj sok z cytryny, wymieszaj i pozostaw do wystudzenia.

Przygotowanie kremu

Utrzyj margarynę Kasia z masłem roślinnym, dodaj żółtka i ucieraj dalej, aż masa stanie się jednolita. Dosyp cukier puder i miksuj do uzyskania gładkiego kremu. Dodaj wcześniej namoczone orzechy oraz kakao i dokładnie wymieszaj.

Składanie tortu

Nasącz każdy z trzech blatów ostudzonym ponczem. Posmaruj pierwszy blat kremem i przykryj kolejnym. Powtórz czynność z kolejną warstwą. Na wierzchu rozprowadź resztę kremu. Posyp cały tort startą czekoladą i udekoruj owocami, najlepiej wiśniami.

